

Merkels moeizame kabinet doorstaat eerste jaar

[Achtergrond](#) - 12 maart 2019 - Auteur: Marja Verburg

De vierde regering van Merkel is vandaag een jaar aan het werk. Een jaar dat werd gedomineerd door interne ruzies, het aangekondigde afscheid van Merkel, haar mogelijke opvolging door Annegret Kramp-Karrenbauer en de vraag of het kabinet er dit najaar nog zal zitten.

Nieuw elan, een echte visie of een groot project? Dat zag directeur van het Duitsland Instituut Ton Nijhuis niet in het regeerakkoord van maart vorig jaar. Het zal op veel terreinen doormodderen worden, voorspelde hij tijdens een [debat](#) bij de start van Merkel-IV. En daar kun je in deze tijden van nationale en internationale problemen “al blij genoeg om zijn”, voegde hij eraan toe.

Enkele maanden later leek zelfs doormodderen niet meer aan de orde. De CDU en de CSU raakten in een [hevige strijd](#) over het asielbeleid verwikkeld, die het kabinet bijna ten val bracht, de relatie met coalitiepartner SPD onder druk zette en ook Merkel en minister van Binnenlandse Zaken Seehofer (CSU) [beschadigde](#). Hoe moesten deze partijen nog geloofwaardig verder?

CDU, CSU en SPD werden bij de deelstaatverkiezingen in het najaar in [Beieren](#) en [Hessen](#) alledrie afgestraft. Dat was voor Merkel reden om de vlucht naar voren te nemen en aan te kondigen dat dit haar laatste termijn als kanselier is: in 2021 stelt ze zich niet meer verkiesbaar. De voorzittershamer van haar partij stelde ze per direct beschikbaar. In december werd [Annegret Kramp-Karrenbauer](#) (AKK), Merkels favoriet voor haar opvolging, tot partijvoorzitter gekozen.

Evaluatie

Tijdens al deze onrust is het kabinet wel gewoon aan het werk gegaan. Van de rond de 130 concrete projecten die in het regeerakkoord staan genoemd, zijn de ministers er met 100 al aan de slag gegaan en zijn 40 daarvan inmiddels afgehandeld, telde de [tagesschau](#) vandaag. Daaronder belangrijke en deels omstreden thema's als gezinshereniging voor vluchtelingen, het recht voor deeltijders om terug te keren in hun voltijd baan en de uitbreiding van personeel in de zorg en de kinderopvang. Geen slecht resultaat voor een eerste jaar, vindt de nieuwssite van de publieke omroep ARD.

Het kabinet heeft belangrijke en deels omstreden projecten uit het regeerakkoord al weten af te handelen

De vraag is hoeveel tijd er nog is voor de overige klussen. In het regeerakkoord hebben de coalitiepartners een evaluatiemoment in het najaar van 2019 afgesproken. Dat kan tot een voortijdig einde van Merkel-IV leiden.

De afgelopen week hebben leden van de WerteUnion, een groepje zeer conservatieve CDU'ers, en enkele SPD'ers de discussie over Merkels aanblijven geopend. De WerteUnion wil dat Merkel snel plaatsmaakt voor Kramp-Karrenbauer, die bij de conservatieven beter ligt. Dat was tegen het zere been van een aantal sociaal-democraten, die zeiden dat de CDU vooral niet moet denken dat de SPD voor Kramp-Karrenbauer als kanselier zal stemmen als Merkel voortijdig stopt.

Kramp-Karrenbauer

Volgens de CDU-voorzitter zelf is deze discussie helemaal niet aan de orde. Zij wil dat Merkel gewoon aanblijft, zei ze maandag. Dat is een meerderheid van de Duitsers met haar eens: uit een [peiling](#) van onderzoeksbureau Forsa blijkt dat 67 procent van hen wil dat Merkel haar termijn afmaakt.

Kramp-Karrenbauer is goed zichtbaar in veel debatten en komt ontspannen over

Ondertussen loopt Kramp-Karrenbauer zich wel warm. Ze is goed zichtbaar in veel debatten en komt ontspannen over. Afgelopen weekend gaf niet Merkel maar zij [antwoord](#) op de voorstellen van de Franse president Macron voor Europa. Vandaag [liet Merkel](#) zich positief over de plannen van haar partijvoorzitter uit. In februari lukte het Kramp-Karrenbauer een [discussie binnen de CDU](#) te voeren over Merkels asielbeleid, waarbij ze zich van de kanselier distantieerde zonder dat het een afrekening werd. Zo weet ze de conservatieve CDU'ers, die onder Merkel al zo lang ontevreden zijn, aan zich te binden. Tegelijkertijd sprak ze zich in een [gesprek](#) met Groenen-fractievoorzitter Katrin Göring-Eckardt uit voor een eventuele samenwerking tussen CDU en Groenen.

Of Kramp-Karrenbauer al dit jaar klaar moet zijn voor nieuwe verkiezingen en een mogelijk kanselierschap, zal mede afhangen van hoe de verkiezingen in drie Oost-Duitse deelstaten in september en oktober uitpakken. Dan gaan de inwoners van Brandenburg, Saksen en Thüringen naar de stembus. Volgens de [peilingen](#) staan de CDU en de SPD er slecht voor, terwijl de rechts-nationalistische AfD in een of meerdere deelstaten zelfs de grootste partij zou kunnen worden. Dat zou een gevoelige klap voor de Merkel-IV zijn en doormodderen nog lastiger maken.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/30653/merkels-moeizame-kabinet-doorstaat-eerste-jaar>